

ת"פ 46820/07/16 - מדינת ישראל נגד דמיטרי מיכולסקי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 46820-07-16 מדינת ישראל נ' מיכולסקי(עצור
בפיקוח)

בפני בעניין:	כבוד השופטת רונית בש מדינת ישראל	המאשימה
נגד		
דמיטרי מיכולסקי		הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הודה בתיק זה בעובדות כתב האישום שתוקן, במסגרת הסדר טיעון בין הצדדים ואשר לא כלל הסכמה לעניין העונש, והורשע בביצוע העבירות, כדלקמן: שוד בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 402(ב) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), שימוש ברכב ללא רשות, עבירה לפי סעיף 413 ג' סיפא ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, נהיגה ללא רישיון נהיגה, עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 ונהיגה ללא פוליסת ביטוח בתוקף, עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970.

2. כעת, לאחר שהוגש בתיק זה תסקיר שירות המבחן והושלם הליך הטיעונים לעונש, כל שנותר הוא לגזור את דינו של הנאשם.

כתב האישום המתוקן (להלן גם: כתב האישום)

3. בכתב האישום נטען כי הנאשם יבגני רזניק (להלן: יבגני) הינם ידידים. ביום 6.6.16, או בסמוך לכך, גמלה בליבם של הנאשם יבגני החלטה לבצע יחדיו שוד של נהג מונית.

4. במועד הרלוונטי לכתב האישום, עבד מ.א., יליד 1951 (להלן: המתלונן) כנהג מונית ברכב מסוג סקודה (להלן: המונית). באותו יום, בשעה 04:40, לערך, נהג המתלונן במונית סמוך לרחוב שדרות הציונות 50 בחיפה.

5. לשם קידום התוכנית, הנאשם יבגני ביקשו מהמתלונן להסיעם לכיוון בית החולים רמב"ם בחיפה. הנאשם יבגני נכנסו למונית, הנאשם התיישב במושב הסמוך לנהג יבגני התיישב במושב האחורי מאחורי הנהג. במהלך הנסיעה במונית, סמוך למכון "חקר ימים ואגמים" בחיפה, הורו הנאשם יבגני למתלונן לעצור את המונית. יבגני אחז בשתי ידיו את צווארו של המתלונן ובמקביל הנאשם יצא מהמונית, פתח את דלת הנהג הקרובה למתלונן והצמיד סכין לצווארו.

6. הנאשם הורה למתלונן באיומי סכין למסור לו וליבגני את הכסף והרכוש שהיו ברשותו ולצאת מהמונית. הנאשם נטל את ארנקו של המתלונן ובו כסף מזומן בסכום של ₪ 2,400 ויבגני לקח מידו של המתלונן צמיד זהב, שעון יד וטלפון נייד מסוג אייפון 5s. לאחר מכן, מפאת פחדו מפני הנאשם ויבגני, יצא המתלונן מהמונית. המתלונן נדחף והופל על הקרקע ולאחר מכן התיישב הנאשם במושב הנהג ויבגני התיישב במושב לצדו. המתלונן נשאר בזירת האירוע ומשם צעד לכיוון בית החולים רמב"ם עד אשר הגיע לקרוואן ומשם הזעיק את עזרת המשטרה.

7. בהמשך לכך, בשעה 05:26, נמצאה המונית נטושה ברחוב זאב בגין 13, בחיפה, לאחר שפורקו חלקים ממנה ללא רשות בעליה, באופן שמונה המונית וכן ומכשיר ה-GPS פורקו ונגנבו מהמונית וכן נחתכו חוטי חשמל.

תסקיר שירות המבחן

8. מתסקיר שירות המבחן שהוגש אודות הנאשם עולה, כי הלה בן 22, רווק, מתגורר כיום בבית הוריו בקרית ביאליק ועובד יחד עם אביו החורג בעבודות חשמל. הנאשם יליד אוקראינה שעלה ארצה בשנת 2000 יחד עם אמו ואביו החורג. עובר לביצוע העבירות מושא כתב האישום, התגורר הנאשם בבית סבו בחיפה.

9. הנאשם סיים 9 שנות לימוד בלבד. בעניין זה ציין הנאשם בפני שירות המבחן, כי הוא נעדר רבות מבית הספר והתחבר לצעירים נטולי מסגרת, ולפיכך הוחלט על הוצאתו מבית הספר והעברתו ליחידה לקידום נוער. בהמשך, גויס הנאשם לצה"ל ושירת כמאבטח מתקנים. הנאשם סיפר כי באותה תקופה צבר חובות לגורמים שונים, ועל כן העדיף לעבוד על מנת להסדירם. נוכח התנהלותו של הנאשם במהלך השירות הצבאי, לרבות היעדרותו מהשירות שהובילה לכך שריצה עונש מאסר קצר בכלא צבאי, הוחלט על שחרורו של הנאשם מהצבא, לאחר כשנתיים. עם שחרורו מהצבא, השתלב הנאשם בשוק העבודה ועבד בעבודות מזדמנות שונות.

10. באשר למשפחתו של הנאשם, צוין בתסקיר כי אביו ואמו התגרשו כשהיה בן 4. לאחר גירושי ההורים, נישאה אמו של הנאשם לדודו, ונולדו להם שלושה ילדים. הנאשם תיאר את הקשר עם דודו- אביו החורג, כקשר קונקרטי, אך יחד עם זאת כמיטיב ותקין. הנאשם הוסיף וסיפר לשירות המבחן, כי הוריו היו לרוב עסוקים בדאגה לפרנסת המשפחה ופחות מעורבים רגשית בחייו.

11. שירות המבחן ציין בתסקירו כי לנאשם אין רישום פלילי או תעבורתי קודם. בד בבד צוין כי מגיל 16 התנסה הנאשם באופן מזדמן בעישון סמים מסוג "חשיש", יחד עם חבריו. הנאשם הוסיף וסיפר לשירות המבחן, כי לאחר שחרורו מהצבא ועד למעורבותו בעבירות מושא כתב האישום, עישן חשיש בצורה אינטנסיבית ויומיומית. הוריו של הנאשם היו מודעים לדפוסי התנהגותו הנ"ל ואף ניסו לסייע לו ולהניאו מהשימוש בסמים. אולם, משכשלו ניסיונותיהם, התפתחה ביניהם מתיחות, ולפיכך נתבקש הנאשם לעזוב את בית הוריו.

12. במהלך תקופת צו פיקוח המעצרים, שהושת על הנאשם במסגרת הליך המעצר, מסר הנאשם שתי בדיקות שתן שהצביעו על ניקיונו מסמים. לבקשתו, הופנה הנאשם ליחידה לטיפול בנפגעי סמים על מנת לקבל תמונה ברורה

אודות מצבו. מדיווח שהתקבל בשירות המבחן מעובדת סוציאלית של היחידה המטפלת בנאשם צוין, כי הלה הגיע אך ורק לשלושה מפגשים ובהמשך הפסיק את הקשר הטיפולי על דעת עצמו. עם זאת, במהלך התקופה הנ"ל, השתתף הנאשם בקבוצה טיפולית ייעודית לעצורי בית במסגרת שירות המבחן, במסגרתה השתתף במפגשים הקבוצתיים ושמר על התנאים המגבילים שהושתו עליו. מבירור שערך שירות המבחן עם הנאשם באשר לסיבה בעטיה הפסיק ליטול חלק בטיפול אותו החל ביחידה, הסביר הנאשם שהוא אינו זקוק לטיפול כה אינטנסיבי של גמילה מסמים כדוגמת זה שהוצע לו במסגרת היחידה, זאת מאחר שמאז ביצוע העבירות הוא חדל, בכוחות עצמו, משימוש בסמים. הנאשם ציין בנקודה זו, כי הוא מעוניין לקחת חלק בהליך טיפולי, אך התנה את השתתפותו בכך שישולב בטיפול ביחידה אמבולטורית ולא במסגרת של קהילה סגורה. מהתסקיר עולה, בנוסף, כי שתי בדיקות שתן שמסר הנאשם, בסוף חודש אפריל, העידו על ניקיונו משרידי סם.

13. הנאשם תאר בפני שירות המבחן קשר מילדות עם שותפו לביצוע העבירות, אשר התפתח עם השנים וכלל בילויים משותפים ושימוש משותף בסמים. באשר לרקע לביצוע העבירות, הסביר הנאשם את רצונו להרוויח "כסף קל" בתקופה בה היה שרוי בחובות. מדברי הנאשם בפני שירות המבחן עולה, כי לביצוע העבירות קדם תכנון, וכי הוא ושותפו הצטיידו מראש בסכינים. בד בבד, ציין הנאשם כי לא הייתה לשניים כל כוונה לפגוע במתלונן, אלא להפחידו בלבד על מנת לממש את מטרותם ולשדוד אותו. בנוסף, שיתף הנאשם את שירות המבחן בכך שבמהלך ביצוע השוד היה נתון תחת השפעת חומרים פסיכו-אקטיביים, אשר לא מנעו ממנו להבין את המתרחש. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם התקשה לקחת אחריות מלאה לגבי חלקו בביצוע העבירות. הוטעם כי הנאשם אמנם אישר שהחזיק בסכין על מנת להפחיד את המתלונן, אולם הכחיש כי הצמיד את הסכין לצווארו של המתלונן ושלל כי המתלונן נדחף והופל ארצה. עם זאת, הבהיר הנאשם כי הוא מבין את הפגיעה שהסב למתלונן, וכן הביע רצון להתנצל בפניו ולפצותו על הפגיעה בו. באשר לעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, הודה הנאשם בפני שירות המבחן כי מעולם לא הוציא רישיון נהיגה כחוק ולקח אחריות לביצועה של העבירה, תוך שטען כי פעל תחת לחץ ובמטרה להימלט ממקום ביצוע העבירה. לדברי הנאשם, כיום הוא מבין את חומרת מעשיו והסיכון הטמון בהם. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם נוטה למזער מחלקו ולהשליך את אחריותו לביצוע העבירות על גורמים חיצוניים.

14. בבואו להעריך את הסיכון להישנות עבירות בעתיד, התרשם שירות המבחן מהנאשם כבעל יכולות קוגניטיביות תקינות, אך כבעל סף גירוי נמוך, המאופיין בביטחון ובדימוי עצמי נמוכים וקושי בוויסות דחפים, דבר אשר בא לידי ביטוי בביצוע העבירות הנדונות. עם זאת, סבור שירות המבחן כי כיום הנאשם מצליח לגלות יחס אמפטי כלפי המתלונן ויכולת מודעות באשר לדפוסי התנהגותו הבעייתיים. לפיכך, מעריך שירות המבחן כי הסיכון להישנות התנהגות אלימה ע"י הנאשם בעתיד הוא בינוני וברמת מסוכנות בינונית.

15. שירות המבחן התרשם כי המוטיבציה של הנאשם לקבלת טיפול ביחידה לטיפול בנפגעי סמים, היא חיצונית בלבד, ולפיכך נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם במסגרת הקהילה, תוך הבהרה כי למסגרת טיפולית זו יכולת להפחית את הסיכון להישנות עבירות ע"י הנאשם. בד בבד, ממליץ שירות המבחן כי בצד כל רכיב ענישה שיושת על הנאשם, יושת עליו גם רכיב של פיצוי משמעותי לנפגע העבירה.

טיעוני המאשימה לעונש

16. ב"כ המאשימה הגיש בתיק זה את טיעוני המאשימה לעונש בכתב (ת/1), וכן הוסיף וטען לעונש בעל-פה בדיון בפניי ביום 06/06/2017. בטיעוני לעונש סקר ב"כ המאשימה את עובדות כתב האישום המתוקן בתיק זה, זאת בצד מנגנון גזירת העונש שהותווה ע"י המחוקק בתיקון 113 לחוק העונשין. נטען כי הנאשם ויבגני תכננו את מעשיהם שלא נבעו מהחלטה ספונטנית ואינם בגדר מעידה רגעית. עוד נטען כי הנאשם ושותפו ניצלו באופן גס את חובתו של נהג המונית לתת, מתוקף משלח ידו, שירות לפונים אליו. ב"כ המאשימה טען בדבר ביצוע העבירות בצוותא חדא ע"י הנאשם ויבגני, תוך שביקש לראות את מעשיו של הנאשם כחמורים יותר, זאת נוכח העובדה שאחז בסכין ונהג ברכב ללא רישיון נהיגה. לדידה של המאשימה, תרומתו של הנאשם לביצוע העבירות - מכרעת.

17. ב"כ המאשימה ציין, בטיעוני לעונש, כי למתלונן אומנם לא נגרם נזק פיזי של ממש, אולם יכול היה להיגרם לו, בנסיבות העניין, נזק פיזי חמור יותר, מה גם שמעבר לפחד ולאימה, נגרם למתלונן גם נזק כספי. הודגש בנקודה זו, כי המתלונן הוא בן 65 וכי נבחר ע"י הנאשמים כ"טרף קל" בהיותו, כאמור, מבצע את עבודתו כנהג מונית לצרכי פרנסה. עוד נטען כי עבירת השוד בוצעה לשם השגת רווח קל וכי אין במצוקה כלכלית על מנת להצדיק את ביצוע העבירה, כל שכן כשמדובר בנאשם בגיר שהיה מודע היטב לחומרת מעשיו ולהשלכות של התנהגותו. בנוסף, הבהיר ב"כ המאשימה כי הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירת השוד שבגינה קבוע עונש מרבי של 20 שנות מאסר, הם - הגנה על רכוש וקניין הפרט ושמירה על תחושת בטחונו של הפרט ושל הציבור.

18. ב"כ המאשימה הפנה, בטיעוני לעונש, לפסיקתו של בית המשפט העליון, המדגישה את היותם של נהגי מוניות בגדר אוכלוסייה מועדת לפגיעה, דבר המצדיק החמרה בענישתו של מבצע עבירת שוד כלפי נהג מונית. לפיכך, ולאחר שהובאה בטיעוני המאשימה לעונש פסיקה, לצורך בחינת מדיניות הענישה הנהוגה, נטען כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין 3-6 שנות מאסר. לאחר בחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לרבות הודאת הנאשם ועברו הנקי, כמו גם התרשמות שירות המבחן מהתנהלותו של הנאשם ומכך שהמוטיבציה שהניעה אותו להשתלב בהליך טיפולי הינה חיצונית בלבד, ביקש ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש של מאסר בפועל לתקופה המצויה בחלקו העליון של מתחם העונש הנ"ל, זאת בצד רכיבי ענישה של מאסר מותנה משמעותי, קנס כספי, פיצוי לנפגע העבירה, פסילת רישיון נהיגה בפועל ופסילה על תנאי. הודגש ע"י ב"כ המאשימה, כי הנאשם ממזער מחלקו בביצוע העבירות, משליך את האחריות להתנהלותו על גורמים חיצוניים והיה נתון תחת השפעת חומרים פסיכו-אקטיביים בעת ביצוע העבירות, כל זאת כאמור בתסקירו של שירות המבחן, המעריך כי הסיכון הנשקף מהנאשם הוא בינוני וברמת מסוכנות בינונית.

ראיות ההגנה וטיעוניה לעונש

19. במסגרת ראיות ההגנה לעונש, העידו בתיק זה אמו של הנאשם, אביו החורג של הנאשם ואחותה של האם, דודתו של הנאשם, ילנה שלומוב. הוריו של הנאשם ביקשו להטיל גם עליהם את האשמה להתנהלותו של הנאשם, בציינם כי לא הקדישו מספיק זמן לטיפול בו ולחינוכו. הם הוסיפו וצינו כי כיום הם נרתמים לתמיכה בנאשם. משפחתו של הנאשם העתיקה את מקום מגוריה לעיר אחרת כדי לסייע בשיקומו. אביו החורג ציין כי הנאשם עובד כיום אצלו, מבין את הטעות שעשה ואף מצר עליה. דודתו הנ"ל של הנאשם הדגישה את מאמצי הוריו של הנאשם לסייע לו לפתוח דף חדש בחייו וכן ציינה כי התרשמה מהנאשם כמי שמצטער על מעשיו, מבין את חומרתם ומסוגל לעלות על דרך הישר

ולהשתקם.

20. הסנגור ביקש, בטיעוניו לעונש בדיון בפניי, לא להשית על הנאשם מאסר מאחורי סורג ובריה, זאת על אף ששירות המבחן לא המליץ בתיק זה על חלופה שיקומית בעניינו של הנאשם. הודגש ע"י הסנגור גילו הצעיר של הנאשם, כמו גם עברו הנקי ללא רבב והעובדה שהיה נתון בגין תיק זה במעצר של ממש במשך חודשיים וחצי, ולאחר מכן במעצר בפיקוח אלקטרוני במשך חצי שנה. בשלושת החודשים האחרונים עובד הנאשם מבוקר עד ערב. עוד נטען ע"י הסנגור, כי הנאשם מצליח כיום לגלות יחס אמפטי כלפי נפגע העבירה, כאמור בתסקיר, וכן כי הנאשם יזם בעצמו את השתלבותו בהליך הטיפול. לדידו של הסנגור, הנאשם הוא בר שיקום ולכן יש לאפשר לו להשתקם ולא להשית עליו מאסר מאחורי סורג ובריה, מה גם שמדובר, לדידו, בנאשם שלא ישוב לבצע עבירות.

21. הסנגור טען, בנוסף, כי המעשים מושא כתב האישום בוצעו באורח ספונטני, לאחר שהנאשם ראה את שותפו חונק את המתלונן ואז שיתף איתו פעולה. צוין על ידי הסנגור כי המתלונן לא נפגע פיזית וכן צוין רצונו של הנאשם לפצות את המתלונן, דבר המלמד, לשיטת הסנגור, בדבר לקיחת אחריות ע"י הנאשם. כן הדגיש הסנגור את מאמצי משפחתו הנורמטיבית של הנאשם לשקמו, בדרך של העתקת מקום מגורי המשפחה על מנת להרחיק את הנאשם ממקום המגורים הקודם שהשפיע עליו לרעה.

22. הסנגור ציין כי שירות המבחן לא המליץ בתיק זה על הטלת ענישה מרתיעה וביקש, כאמור, לאחר שהגיש פסיקה מטעמו (נ/1), שלא להשית על הנאשם מאסר מאחורי סורג ובריה. בהודעתו בכתב מיום 8/6/17 הוסיף הסנגור והדגיש, כי הנאשם היה נתון תחת השפעת חומרים פסיכו-אקטיביים בעת ביצוע העבירות ואילו כיום הוא נקי מסמים. לפיכך, לשיטתו של הסנגור, הנאשם הוא בר שיקום גם ללא המלצת שירות המבחן בנושא זה. עוד צוין בהודעה הנ"ל של ההגנה, כי יש לקבוע בתיק זה את מתחם העונש ההולם, כפי שנקבע בפסק הדין שניתן בעניין טגבה בע"פ 2849/13 (ראו נ/1). ודוק, בפסק הדין הנ"ל נקבע, בהתבסס על פסיקה קודמת, כי במקרה של שוד ספונטני שבוצע ללא תכנון מוקדם וללא שימוש בנשק, תוך שלנפגע לא נגרמו נזקים חמורים, יש להעמיד את מתחם העונש ההולם על רף תחתון של 6 חודשי מאסר בפועל. כאן יוער כי התנאים לקביעת המתחם, עפ"י הרף התחתון הנ"ל, אינם מתקיימים במקרה זה בו עסקינן בתכנון מוקדם של המעשים ובאיומי סכין על נפגע העבירה.

דיון והכרעה

23. תיקון מס' 113 לחוק העונשין מתווה את העיקרון המנחה כיום (מיום 10.7.12) את ביהמ"ש בבואו לגזור דינו של נאשם, שהינו, לפי סעיף 40 ב לחוק העונשין, עיקרון ההלימה, לפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. יחס זה מבטא, למעשה, את עיקרון הגמול (ראה ע.פ. 1523/10 פלוני נ' מדינת ישראל, 18/4/12). סעיף 40 ג' לחוק העונשין קובע כי על ביהמ"ש לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה הנ"ל. לשם כך, יתחשב ביהמ"ש בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכלולות בסעיף 40 ט' לחוק העונשין.

24. על בית המשפט בשלב הראשון של יישום תיקון 113 לחוק העונשין, לבדוק האם העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים, שאז לקבוע מתחם ענישה הולם לכל אירוע בנפרד ולאחר מכן לגזור עונש נפרד לכל אירוע (בד בבד תוך קביעה האם ירוצו העונשים בחופף או במצטבר) או עונש כולל לאירועים כולם (סעיף 40"ג (ב) לחוק העונשין) (ראו ע"פ 8641-12 מוחמד סעד נ' מ"י, ניתן ביום 5.8.13). במקרה דנן אין חולק כי מכלול העבירות מושא כתב האישום מהוות אירוע אחד בגינו ייקבע להלן מתחם העונש ההולם.

25. הנאשם הורשע בתיק זה בעבירות, כמפורט לעיל, אשר החמורה ביניהן הינה עבירת השוד בנסיבות מחמירות, בצוותא חדא, בגינה קבע המחוקק, כאמור, עונש מרבי של 20 שנות מאסר, וזאת לא בכדי. עבירת השוד "חמורה היא גם בנסיבות בהן לא נעשה שימוש בנשק. היא מבטאת אי קבלה של תפישות היסוד של החברה באשר לכבוד שיש לנהוג בגופו של אדם ובזכותו על רכוש" (ע"פ 4177/06 מדינת ישראל נ' אבו הויד, 21/6/06). לפיכך, ניתן לראות את עבירת השוד כפוגעת בערכים החברתיים שהינם- הגנה על בטחונו של אדם, על רכושו ועל שלמות גופו, וכן הגנה על כבודו של אדם, המעוגן כזכות יסוד בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. בנקודה זו יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון, כפי שנאמרו ב ע"פ 2817/15 דהן נ' מדינת ישראל (1/7/15): "כפי שהובהר לא אחת, יש בעבירות אלה, מעבר לפגיעה בהיבט הכספי והכלכלי, גם פגיעה פיזית בקורבנות העבירה, ובשלומם ובבטיחותם של הציבור בכללותו..." (ראו ע"פ 2817/15 דהן נגד מדינת ישראל (1.7.15)). עוד אוסיף לגבי העבירות הנוספות בהן הורשע הנאשם, כי העבירה של שימוש ברכב ללא רשות פוגעת בקניינו של אדם, וכי העבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה פוגעת בבטיחות הציבור, בבטיחותם של המשתמשים בדרך, וכן מבטאת, כמו גם העבירה של נהיגה ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף, זלזול בשלטון החוק.

26. אין בידי לקבל את טענת ההגנה, לפיה הנאשם פעל במקרה שבפנינו באורח ספונטני. ודוק, ממקרא כתב האישום המתוקן עולה כי הנאשם ויבגני החליטו יחדיו לבצע שוד של נהג מונית וכי לשם קידום תכניתם, הם ביקשו מהמתלונן שיסיע אותם במונית עד סמוך לבית החולים רמב"ם בחיפה (ראו סעיפים 2 - 5 לכתב האישום). אי לכך, ברי כי קדם תכנון לביצוע העבירות שבפנינו.

27. במסגרת בחינת הנסיבות הנוספות הקשורות בביצוע העבירות, כאמור בסעיף 40ט' לחוק העונשין, אציין כי למתלונן נגרם, כאמור נזק כספי, זאת בצד הפגיעה הממשית בתחושת הבטיחות שלו כנהג מונית. כאן אציין כי נהגי המוניות מהווים "טרף קל" למעשי שוד ולא אחת מנוצלים ע"י אנשים, אשר פועלים ללא רחם ומתוך בצע כסף, כדוגמת הנאשם ושותפיו. להמחשת האמור לעיל, אביא את דבריו של בית המשפט העליון בע"פ 1885/07 נאסף נ' מדינת ישראל (01/07/2008): "...נהגי מוניות הפכו בשנים האחרונות, טרף קל, למעשה שוד, הואיל ונאסר עליהם לבחור את נוסעיהם, ולא אחת מנוצלת עובדה זו ע"י אנשים חסרי מצפון כדי להסיעם למקומות מבודדים שם הם תוקפים את הנהגים, מאלצים אותם לברוח על נפשם וגונבים את רכביהם. זו התנהגות שחומרתה רבה, ולא אחת פסקנו שיש להשית בגינה תקופות מאסר ממושכות, במטרה להבהיר לכל את המחיר שיידרשו לשלם אם ימצאו חוטאים בכך".

28. כמו כן, יפים בענייננו דבריו הבאים של בית המשפט העליון בע"פ 10828/04 אלטורי טלאל נגד מדינת ישראל (16.6.05) (להלן: עניין אלטורי):

"נהג המונית שביקש להרוויח את לחמו בשעות לילה מאוחרות מצא עצמו נשדד, מוכה, חבול ומאויים, ומכוניתו נלקחה ממנו, במעשי בריונות. מעשים כאלה דינם מאסר לא קצר; חובתו של בית המשפט להגן על אנשי עמל, כמו נהגי מוניות, הנותנים שירות לציבור גם בשעות שאין שגרתיות, ונחשפים לגחמות זדון של עבריינים."

29. כך גם המתלונן מצא עצמו מותקף, באישון לילה, ע"י הנאשם ויבגני, זאת אך בשל היותו נהג מונית העמל לפרנסתו. יצוין כי יבגני אחז בשתי ידיו בצווארו של המתלונן והנאשם הצמיד סכין לצווארו של המתלונן והורה לו, באיומי סכין, לתת לו וליבגני את כל הכסף והרכוש שברשותו ולצאת מהמונית. לאחר שנטלו השניים את רכושו של המתלונן, הוא נדחף והופל על הקרקע, ולאחר מכן נסעו השניים במוניתו של המתלונן שנותר חסר אונים בזירת האירוע. אין צורך להכביר במילים באשר לנזק הרגשי הקשה שנגרם, מטבע הדברים, למתלונן כתוצאה ממעשיהם של הנאשם ושותפו, זאת על אף שנזק פיזי לא נגרם למתלונן, למרבה המזל. עוד אציין, כי התיאור העובדתי הנ"ל העולה ממקרא כתב האישום, ממחיש את חלקו המשמעותי של הנאשם בביצוע המעשים, מה גם שהנאשם הוא זה שנהג במונית ובכך ביצע את העבירות הנוספות בהן הורשע, מעבר לעבירת השוד.

30. המניע לביצוע עבירת השוד ע"י הנאשם הוא מניע כספי, כפי שעולה, כאמור, מדבריו בפני שירות המבחן. יודגש בנקודה זו, כי אין במצוקה הכספית בה היה נתון הנאשם באותה עת, כדי להצדיק את ביצוע העבירות החמורות על-ידו כשבראשן עבירת השוד, אשר בוצעה בבריונות ובאכזריות כלפי נהג המונית.

31. במסגרת בחינת מדיניות הענישה הנהוגה בגין עבירה של שוד של נהג מונית, תובא הפסיקה הבאה:

· בע"פ 1885/07 נאיף נגד מדינת ישראל (1.7.08) נדון עניינו של מערער, אשר הורשע, על-פי הודאתו, בביצוע עבירה של שוד בנסיבות מחמירות ועבירה של שהייה בלתי חוקית בישראל. בדומה לעניינו, עבירת השוד בוצעה בחבורה, כאשר בשלב מסוים כיוונו את נהג המונית לסמטה, שם אחזו בו, חנקו אותו והכווהו באגרופים, ואז נמלטו מהמקום עם המונית. בית-המשפט העליון דחה את ערעורו של המערער בתיק הנ"ל ואישר עונש מאסר בפועל בן 5 שנים שהוטל עליו.

· בענין אלטורי עסקין במערער, צעיר, נעדר עבר פלילי, אשר הורשע, על-פי הודאתו, בביצוע עבירה של שוד מזוין, והוטל עליו עונש מאסר בפועל לתקופה של שלוש וחצי שנים. המערער, בשונה מעניינו, ביצע את השוד לבדו, אולם בדומה לעניינו, אחז במתלונן תוך שהצמיד סכין לגרונו ודרש את כספו. המתלונן מסר את הכסף ואז החל מאבק שבמהלכו נחתך המתלונן בסנטרו, ומשירד מן הרכב, השליך עליו המערער אבנים שפגעו בו וגרמו לו לחבלות. יצוין, כי על אף שלבית-המשפט העליון הוגש תסקיר ובו המלצה להפחית בעונשו של המערער, נדחה ערעורו.

· בע"פ 2223/11 טברי נגד מדינת ישראל (25.4.12) נדון עניינו של מערער, אשר הורשע, על-פי הודאתו, בביצוע עבירות של שוד מזוין בנסיבות מחמירות, אימים והשמדת ראיה ונדון בבית המשפט המחוזי לעונש מאסר בפועל בן

50 חודשים, תוך הפעלת מאסר מותנה בן 12 חודשים - מחציתו במצטבר. אותו מערער, לאחר ששאל את נהג המונית למחיר הנסיעה, שלף משרוולו סכין והצמידה לצווארו של המתלונן, תוך שאמר לו "זה שוד תוציא את כל הכסף" ובהמשך איים עליו. המתלונן שאף הוכה בראשו במהלך אותו אירוע, מסר למערער סכום כסף, וכן נלקח ממנו הטלפון הנייד ע"י המערער. בית המשפט העליון דחה את הערעור בתיק הנ"ל, תוך הנמקה שלמערער עבר פלילי מכביד, הוא ריצה בעברו 10 מאסרים ואת העבירות נושא הערעור הוא ביצע 3 חודשים לאחר שהשתחרר ממאסרו הקודם.

ב"פ 28081-06-14 מדינת ישראל נ' דמלאו (21/1/2016) הושת על נאשם, אשר הורשע, מכוח הודאתו, בביצוע עבירות של שוד בנסיבות מחמירות והיזק בזדון, עונש של 48 חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשים, במצטבר (סה"כ 51 חודשי מאסר בפועל), זאת בצד רכיבי ענישה נלווים. גם בתיק הנ"ל היה המתלונן נהג מונית שנשדד ע"י מי שנסע במונית. אותו נאשם, חבט בנהג המונית, בראשו, בעוצמה רבה, איים עליו והורה לו לצאת מהרכב, וכן גרם נזק למונית. נהג המונית, בפחדו, הציע שטר של 20 ₪ לנאשם ושלף קופסת כסף מהמונית. הנאשם נטל את אותה קופסה ויצא מהמונית, שאז הצליח נהג המונית להימלט מהמקום בנסיעה במונית. לאותו נהג נגרמו שפשוף ברגל, כאבים בגופו וחרדות. בית המשפט המחוזי קבע בתיק הנ"ל מתחם עונש הולם שנע בין 3 - 5 שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של המערער תוך שקבע כי לא נפל פגם כלשהו בקביעת המתחם הנ"ל (ע"פ 1698/16 דמלאו נ' מדינת ישראל (08/11/16)).

32. לאחר שסקרתי את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות ע"י הנאשם, את נסיבות ביצוע העבירות, את הפסיקה אליה הפנה כל אחד מהצדדים וכן בחנתי את מדיניות הענישה הנהוגה בגין עבירה של שוד של נהג מונית, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין עונש של 30 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 60 חודשי מאסר בפועל.

33. במסגרת בחינת הנסיבות, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, כאמור בסעיף 40"א לחוק העונשין, אציין את עברו הנקי ללא רבב של הנאשם שהינו בחור צעיר, אשר ביצע את העבירות שבפנינו בהיותו בן 21 ו-9 חודשים. עוד אציין בנקודה זו את הודאתו בהזדמנות הראשונה של הנאשם בביצוע העבירות, אשר חסכה הן מזמנו היקר של בית המשפט והן ובעיקר את העדת המתלונן בתיק זה, על כל הכרוך בכך. לאמור לעיל אוסיף כי רצונו של הנאשם הביא להשתלבותו בהליך השיקומי, אם כי, בסופו של דבר, הפסיק הנאשם, על דעת עצמו, את הקשר הטיפולי, זאת כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן. עוד אציין, לטובת הנאשם, את העובדה שבדיקות השתן שנערכו לו נתגלו נקיות משרידי סם, כמו גם את העובדה שהנאשם מגלה כיום יחס אמפטי למתלונן ומודע לחומרת מעשיו, כפי שעולה גם מדבריו בדיון בפניי. ודוק, הנאשם אישר, בדבריו בפניי, כי הוא מודע לחומרת מעשיו וכי אין ספק שמגיע לו בגינם עונש כבד וחמור. מהתסקיר הננו למדים, כי הנאשם לא לוקח אחריות מלאה לגבי חלקו בביצוע העבירות, ממזער מחלקו ומשליך את האחריות להתנהלותו על גורמים חיצוניים (שותפו לעבירות, שימוש בחומרים ממכרים ומצב כלכלי). עוד יצוין כי שירות המבחן מעריך, לאחר שקלול מכלול הנתונים, כי הסיכון להישנות התנהגות אלימה ע"י הנאשם הינו בינוני וברמת מסוכנות בינונית. בסיכומי של דבר, לא בא שירות המבחן, כאמור, בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם.

34. לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, לרבות את היותו של הנאשם נתון במעצר באיזוק אלקטרוני כחצי שנה וכן

את נסיבותיו האישיות של הנאשם, העולות מהתסקיר ומראיות ההגנה לעונש וטיעוניה לעונש, הגעתי לכלל מסקנה כי מן הראוי להשית על הנאשם עונש המצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, אשר נקבע על ידי לעיל. בנקודה זו יודגש עברו הנקי ללא רבב של הנאשם, גילו הצעיר, ניקיונו מסמים והודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בהזדמנות הראשונה, המגלמת בחובה לקיחת אחריות. עם זאת, יובהר כי לא מצאתי כי יש מקום לחרוג בתיק זה, לקולה, ממתחם העונש ההולם, בהינתן חומרת העבירות, בצד התרשמותו של שירות המבחן לגבי הנאשם, כאמור בתסקיר שפורט לעיל, דבר שהביא את שירות המבחן להימנע מלבוא בהמלצה טיפולית אודות הנאשם. בנקודה זו יפים לענייננו דבריו הבאים של בית המשפט העליון, כפי שנאמרו ברע"פ 4062/17 אלקואעין נ' מדינת ישראל (19.6.17): "...גם לאחר התיקון שיקול השיקום אינו חזות הכל. בנסיבות דידן, עת לא ניתן להצביע על הליך שיקומי מוחשי שעבר המבקש, כאשר אף שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו, תמים דעים אני עם בית המשפט המחוזי, כי לא היה מקום לחרוג לקולה ממתחם הענישה".

35. סיכומי של דבר, אני דנה את הנאשם כדלקמן:

- למאסר בפועל לתקופה של 30 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (מיום 11/07/2016 עד ליום 20/09/2016).
- למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות ו/או עבירת רכוש מסוג פשע לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 וירשע בגין אחת או יותר מהן.
- למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות ו/או עבירת רכוש מסוג עוון לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 ו/או עבירה לפי סעיפים 10 ו/או 67 לפקודת התעבורה, וירשע בגין אחת או יותר מהן.
- הנני מורה על פסילת הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 שנים, אשר תחל ביום שחרורו של הנאשם ממאסר.
- הנני מורה על פסילת הנאשם על תנאי מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירה לפי סעיפים 10 ו/או 67 לפקודת התעבורה ו/או עבירה לפי התוספת הראשונה ו/או התוספת השנייה לפקודת התעבורה וירשע בגין אחת או יותר מהן.
- הנני מורה לנאשם לפצות את המתלון מ.א., נהג המוניות, פיצוי בסכום של ₪ 10,000 אשר יופקד ע"י הנאשם עבור המתלון בקופת בית המשפט, זאת עד ליום 01/10/2017. המאשימה תמציא תוך 7 ימים לתיק בית המשפט את פרטיו העדכניים של המתלון וכן תמציא העתק מגזר

הדין לידי המתלונן.

המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ח"ח סיוון תשע"ז, 22 יוני 2017, בנוכחות ב"כ המאשימה, עו"ד מולא, הסנגור עו"ד מוטי נה והנאשם בעצמו.